

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Διαρθρωτική Ανεργία και Προοπτικές της Ελληνικής Αγοράς Εργασίας

Παναγιώτης Ε. Πετράκης

Καθηγητής Τμήματος Οικονομικών Επιστημών
Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Παντελής Χ. Κωστής

Οικονομολόγος - Ερευνητής
Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κυκλική & Διαρθρωτική Ανεργία

- ✓ Η ανεργία που καταγράφεται σε μια οικονομία μπορεί να είναι κυκλική ή διαρθρωτική.
- ✓ Όταν είναι κυκλική έχει δημιουργηθεί από μείωση της ζήτησης.
- ✓ Όταν είναι διαρθρωτική έχει δημιουργηθεί από βαθιές διαρθρωτικές ανακατατάξεις στην οικονομία.
- ✓ Όσον αφορά στην αντιμετώπιση τους, η πρώτη σχετίζεται με δημοσιονομικά και νομισματικά μέσα ενώ η δεύτερη με διαρθρωτικές μεταβολές και η διάρθρωσή της απαιτεί χρόνο.

Η Καμπύλη Beveridge

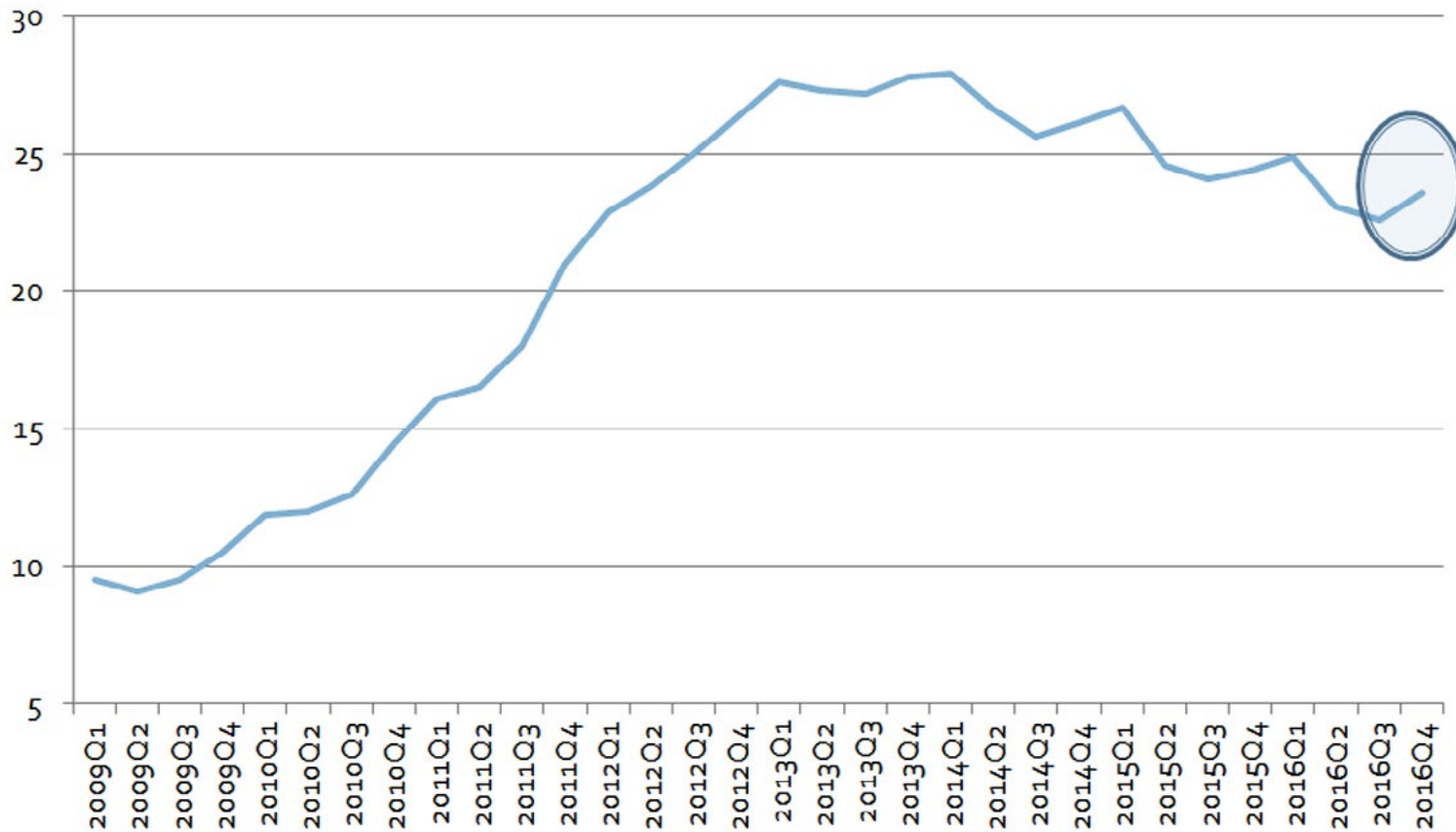

- ✓ Ένας τρόπος προσδιορισμού του αν τα τρέχοντα επίπεδα ανεργίας έχουν κυκλικό ή διαρθρωτικό χαρακτήρα είναι μέσω της καμπύλης Beveridge.
- ✓ Η καμπύλη Beveridge σχετίζει τα ποσοστά ανεργίας με τις κενές θέσεις εργασίας.
- ✓ Κάθετες κινήσεις στην καμπύλη αναπαριστούν κυκλικές αλλαγές στη ζήτηση εργασίας (περισσότερες κενές θέσεις εργασίας και χαμηλότερη ανεργία αποτυπώνεται με κίνηση προς τα πάνω και λιγότερες κενές θέσεις εργασίας και υψηλότερη ανεργία αποτυπώνεται με κίνηση προς τα κάτω).
- ✓ Αντίθετα, κινήσεις της καμπύλης αριστερά και δεξιά αναπαριστούν διαρθρωτικές αλλαγές.
- ✓ Η εμπειρική διερεύνηση της καμπύλης είναι σύνθετη καθώς μπορεί να παρατηρούνται ταυτόχρονες κινήσεις τόσο κατά μήκος της καμπύλης όσο και μετατοπίσεις αυτής με διαφορετικές εντάσεις.

Ποσοστό Ανεργίας (τριμηνιαία στοιχεία, %)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

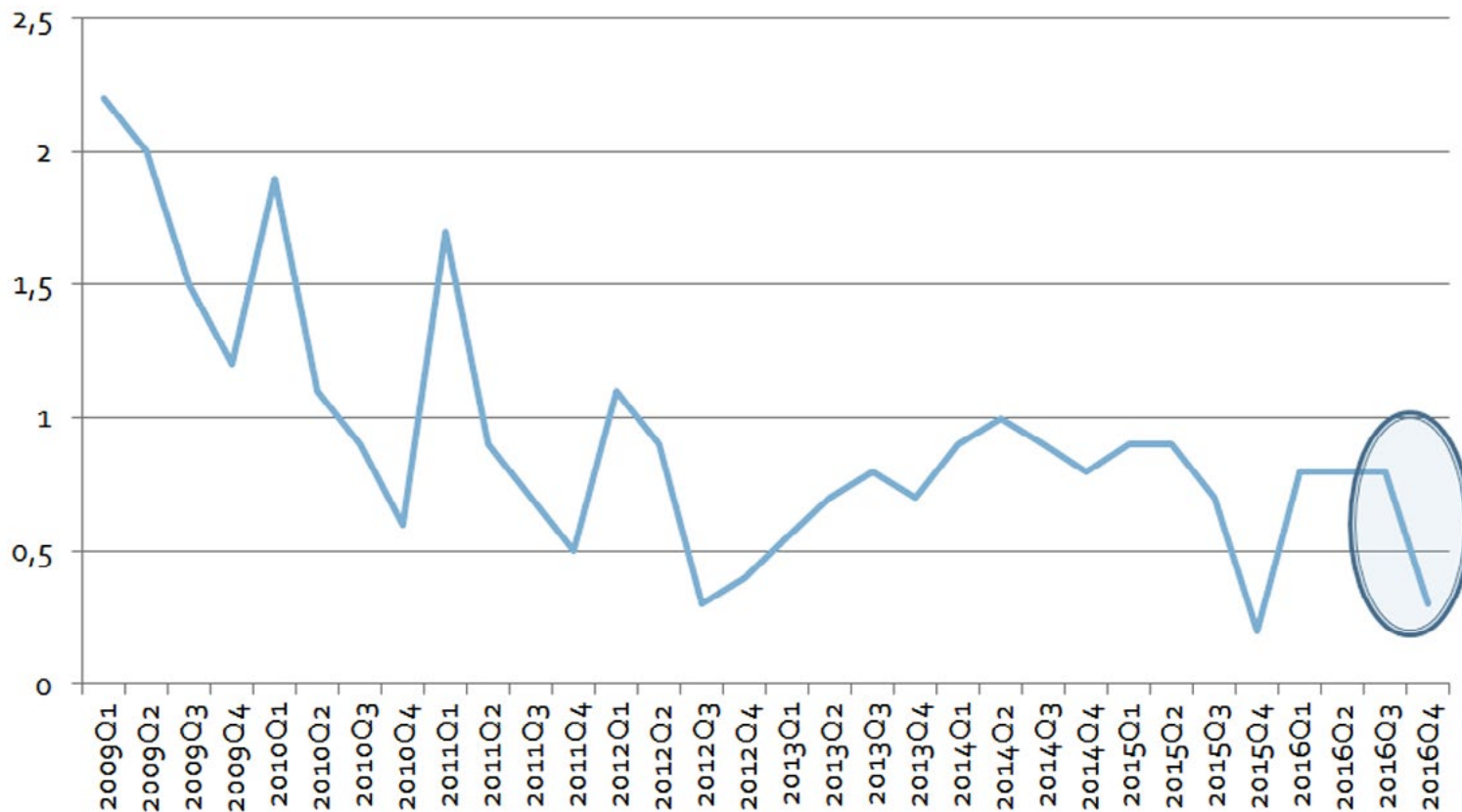

Πηγή: Eurostat (une_rt_q)

Ποσοστό Κενών Θέσεων Εργασίας (τριμηνιαία στοιχεία, %)

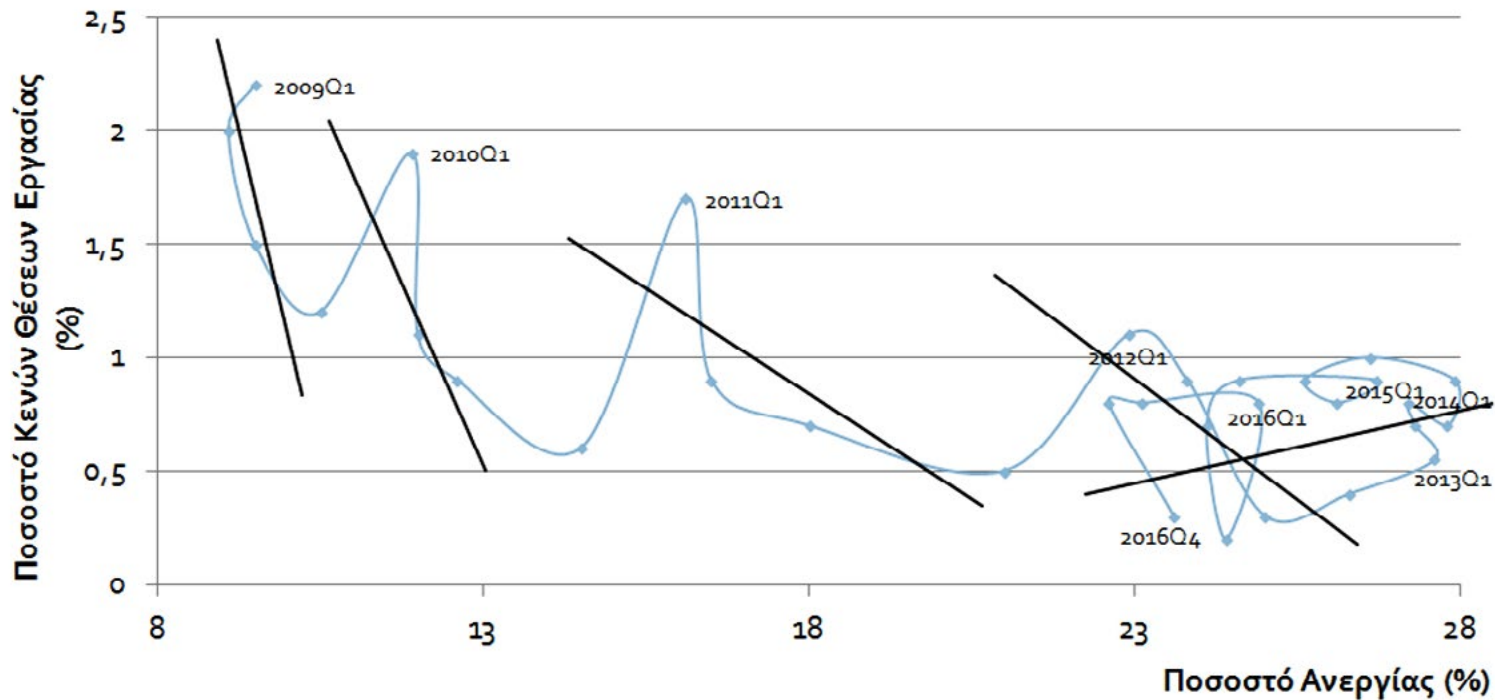

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Πηγή: Eurostat (jvs_q_nace2)

Η καμπύλη Beveridge για την Ελληνική οικονομία

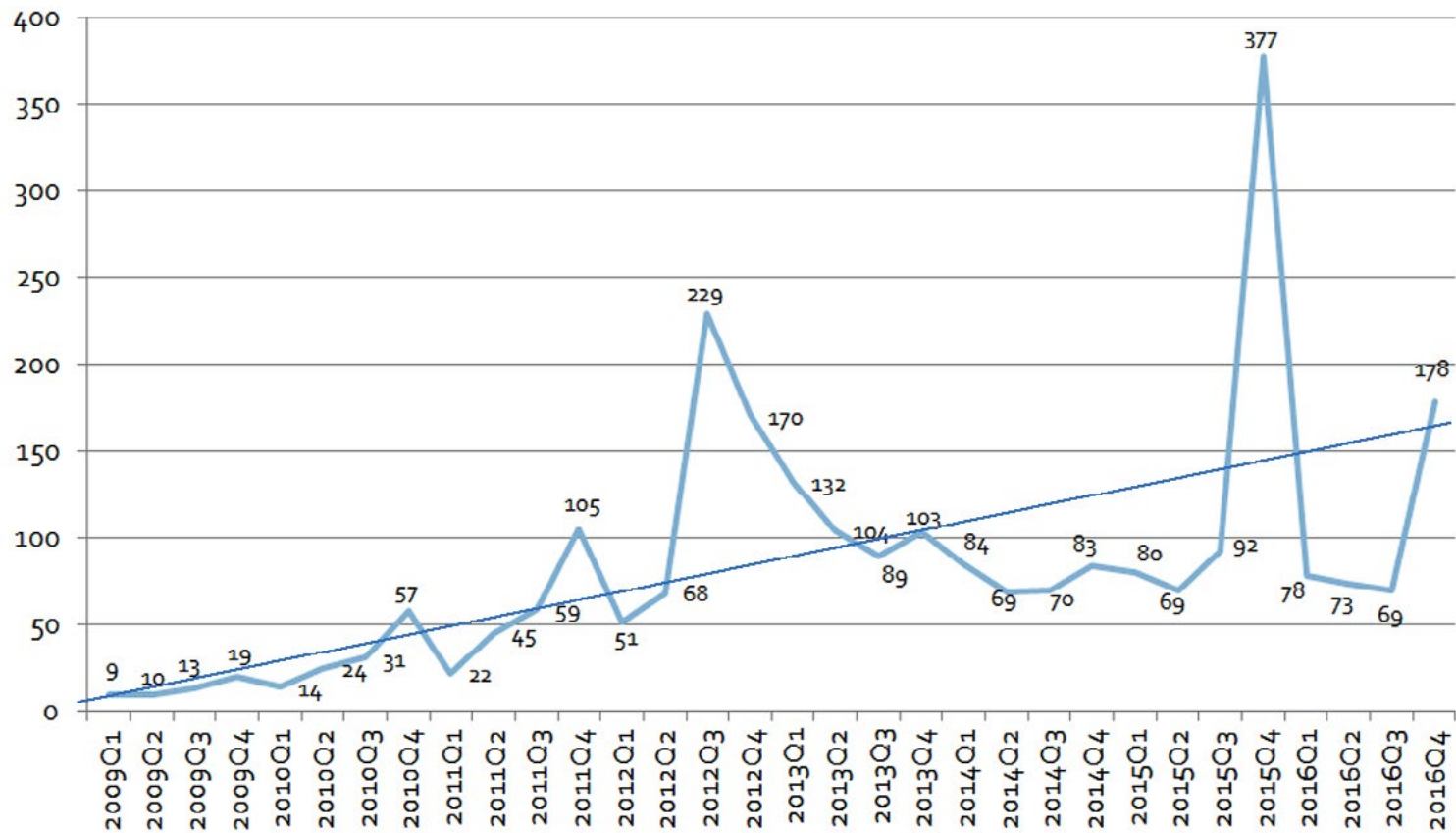
Πηγή: Eurostat (jvs_q_nace2, une_rt_q)

Σημείωση: Τα δεδομένα για τις κενές θέσεις εργασίας και τα ποσοστά των κενών θέσεων εργασίας αφορούν στη βιομηχανία, τις κατασκευές και τις υπηρεσίες. Στο διάγραμμα σκιαγραφείται μια τάση για το χρονικό διάστημα 2013 έως 2016, καθώς είναι η περίοδος που η ανεργία αρχίζει να μειώνεται ενώ το job vacancy rate παραμένει σε σχετικά σταθερά επίπεδα.

Αριθμός ανέργων ανά κενή θέση εργασίας

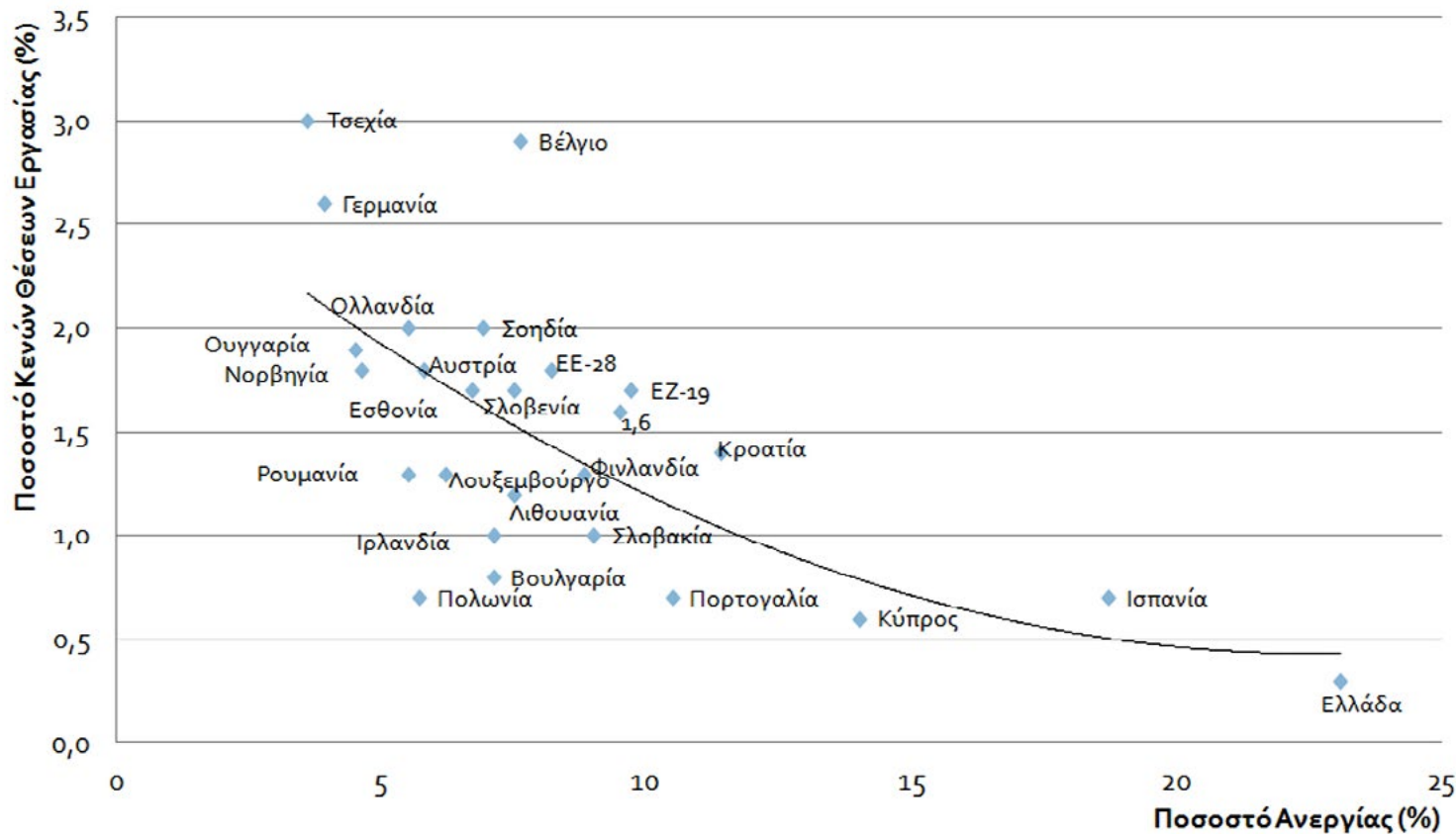
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Beveridge points στην Ευρώπη κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2016

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Εξελίξεις στην Ελληνική Οικονομία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

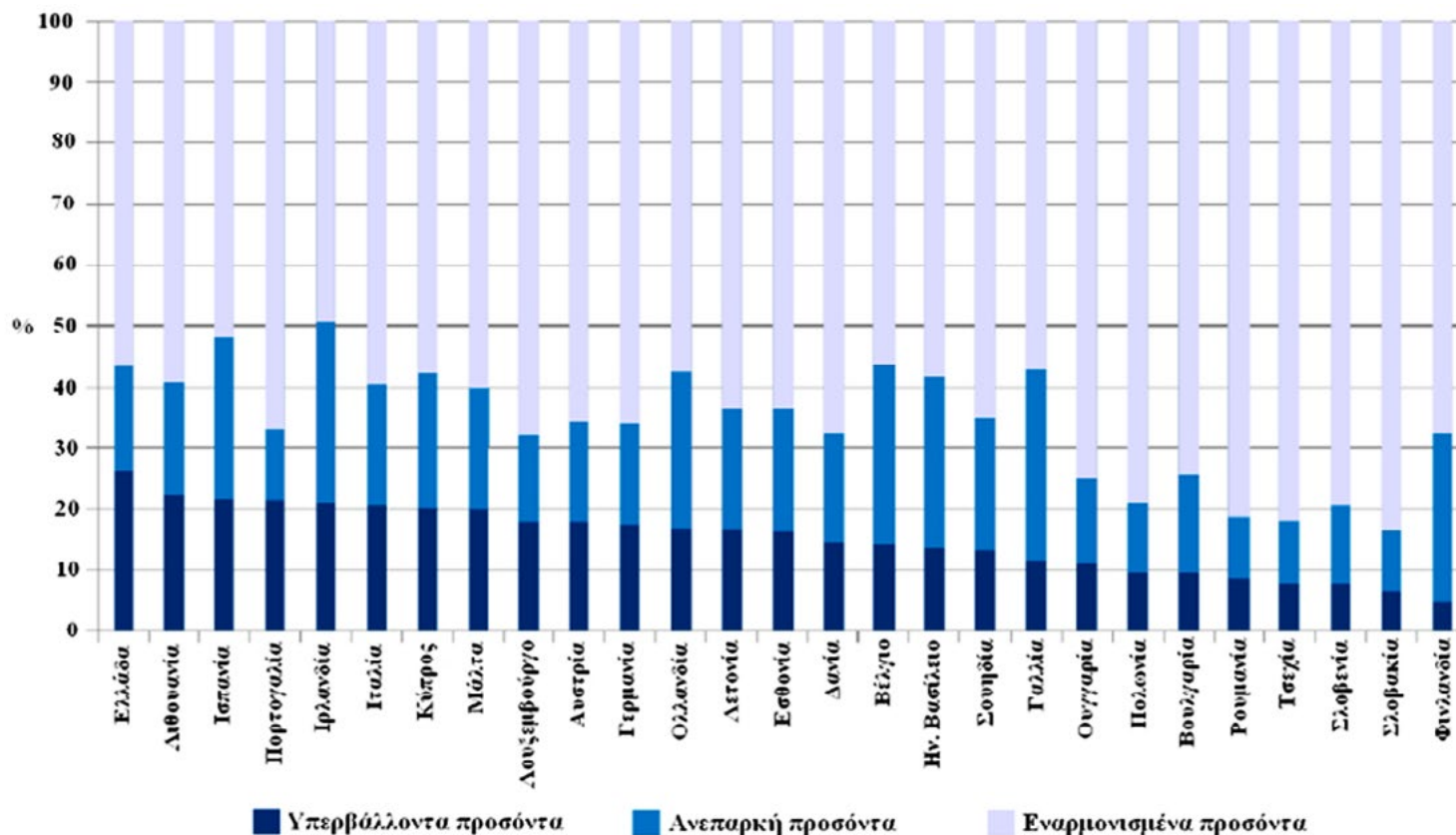
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ετήσια μεταβολή %)	-0.04	0.50	1.50	2.12	2.54	2.74
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ονομαστ.) (σε δις ευρώ)	175.53	178.31	184	191.29	199.86	209.34
Επενδύσεις (ονομαστ.) (σε δις ευρώ)	19.82	20.17	20.95	22.03	23.61	25.47
Ποσοστό ανεργίας (% του εργατικού δυναμικού)	23.48	22.62	21.69	20.39	18.89	17.36
Απασχόληση (χιλιάδες άτομα)	4,131	4,175	4,215	4,275	4,343	4,413
Ακαθάριστο χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	190.77	188.84	182.95	174.82	165.95	156.96

Πηγή: ΕΚΠΑ και Oxford Economics

Η γήρανση του πληθυσμού στην ελληνική οικονομία

Μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ελλάδα εμφανίζει για το 2013 το υψηλότερο ποσοστό εργαζομένων με υπερβάλλοντα προσόντα (26%)

Πηγή: European Commission (2013)

Το βιβλίο: «The Rebirth of the Greek Labor Market. Building Toward 2020 After the Global Financial Meltdown»

- ✓ Στο βιβλίο του Καθηγητή **Π.Ε. Πετράκη** με τίτλο “The Rebirth of the Greek Labor Market. Building Toward 2020 After the Global Financial Meltdown” το οποίο εκδόθηκε από τον εκδοτικό οίκο **Palgrave MacMillan** (Δεκέμβριος, 2014), παρέχονται ενδείξεις των μακροοικονομικών εξελίξεων στην ελληνική οικονομία καθώς και των συνθηκών στην αγορά εργασίας.
- ✓ Βασικός στόχος της ανάλυσης είναι η μελέτη της απασχόλησης, σε όρους επαγγελμάτων και κλάδων, συνεπώς είναι αναγκαία η αφετηρία με τη χαρτογράφηση της υφιστάμενης κατάστασης στην αγορά εργασίας, έτσι όπως έχει διαμορφωθεί μετά από σχεδόν 9 έτη ύφεσης.

Το βιβλίο: «The Rebirth of the Greek Labor Market. Building Toward 2020 After the Global Financial Meltdown»

Η ανάλυση της απασχόλησης πραγματοποιείται υπό δύο βασικά πρίσματα:

- ✓ Ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, σύμφωνα με τη στατιστική ταξινόμηση κλάδων οικονομικής δραστηριότητας του 2008 (ΣΤΑΚΟΔ-08) σε 1ψήφια και 2ψήφια ανάλυση, και
- ✓ Ανά κατηγορία επαγγέλματος, σύμφωνα με τη στατιστική ταξινόμηση επαγγελμάτων του 2008 (ΣΤΕΠ-08), σε 1ψηφια, 2ψηφια και 3ψηφια ανάλυση.

Μεθοδολογία της Ανάλυσης

Η Ανάλυση Εισροών - Εκροών

✓ Με βάση τις εκτιμήσεις του μακροοικονομικού μοντέλου και τη χρήση Πινάκων Εισροών - Εκροών, η ανάλυση αποτυπώνει την αναμενόμενη εξέλιξη της απασχόλησης για τα τρία σενάρια (βασικό, αισιόδοξο, απαισιόδοξο):

- **Ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας:**

- για 21 κλάδους οικονομικής δραστηριότητας - 1ψήφια ανάλυση ΣΤΑΚΟΔ (Στατιστική Ταξινόμηση Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας), και
- για 64 υποκλάδους της οικονομίας - 2ψήφια ανάλυση ΣΤΑΚΟΔ

- **Ανά επάγγελμα:**

- για 10 επαγγελματικούς κλάδους - 1ψήφια ανάλυση ΣΤΕΠ (Στατιστική Ταξινόμηση Επαγγελμάτων),
- για 43 κατηγορίες επαγγελμάτων - 2ψήφια ανάλυση ΣΤΕΠ, και
- για 124 επαγγέλματα - 3ψήφια ανάλυση ΣΤΕΠ.

Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας

Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας με τη μεγαλύτερη αύξηση στο βασικό σενάριο	Αύξηση απασχόλησης από το 2012 έως το 2020 (άτομα)
Κατασκευές υλικών αγαθών	56.026
Καταλύματα και δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	27.629
Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	24.583
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	17.047
Δραστηριότητες βοήθειας κατ' οίκον και κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος	15.569
Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών	12.099
Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	12.003
Πλωτές μεταφορές	9.345
Παραγωγή βασικών μετάλλων	8.423
Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	6.225

✓ Οι κατασκευές υλικών αγαθών περιλαμβάνουν τους παρακάτω υποκλάδους:

- **Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών,**
- **κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων,**
- **κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού,**
- **παραγωγή βασικών μετάλλων,**
- **παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών παρασκευασμάτων,**
- **κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων,**
- **παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων,**
- **παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων,**
- **κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού,**
- **κατασκευή μεταλλικών προϊόντων με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού,**
- **επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού,**
- **βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό εκτός από έπιπλα,**
- **κατασκευή ειδών καθαθοποιίας και σπαρτοηλεκτρικής,**
- **παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου,**
- **βιομηχανία τροφίμων, ποτών και καπνού,**
- **κατασκευή επίπλων και άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες,**
- **κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες,**
- **εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων,**
- **χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων, και**
- **παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών, ειδών ενδυμασίας, δέρματος και δερμάτων ειδών.**

Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας με τη μεγαλύτερη μείωση στο βασικό σενάριο	Μείωση απασχόλησης από το 2012 έως το 2020 (άτομα)
Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	-84.680
Δημόσια διοίκηση και άμυνα· υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	-38.244
Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	-22.921
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	-14.670
Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών, ειδών ενδυμασίας, δέρματος και δερμάτινων ειδών	-13.825
Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες-Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων· δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης	-12.149
Βιομηχανία τροφίμων, ποτών και καπνού	-7.797
Εκπαίδευση	-5.859
Λοιπές διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	-4.995
Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων	-4.220

Πηγή: Petrakis P.E. (Ed.) (2014) "The Rebirth of the Greek Labor Market. Building Toward 2020 After the Global Financial Meltdown", Palgrave MacMillan.

Μονοψήφια ανάλυση κλάδων οικονομικής δραστηριότητας (βασικό σενάριο- αριθμός απασχολούμενων)

Κλάδος	2012	2016	2020	Μέσος Ετήσιος Ρυθμός Μεγέθυνσης (2012-2020)
Κατασκευές υλικών αγαθών	206.206	222.608	262.232	3,05%
Δραστηριότητες Σχετικές με την Ανθρώπινη Υγεία και την Κοινωνική Μέριμνα	227.087	235.408	259.703	1,69%
Μεταφορά και Αποθήκευση	184.136	187.889	206.073	1,42%
Παροχή Νερού, Φπεξ, Λιμμάτων, Λιαχείρ. Αποβλήτων και Λραστ. Εξυγίανσης	22.446	22.900	24.926	1,32%
Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος και Υπηρεσιών Εστίασης	272.913	276.678	300.542	1,21%
Παροχή Ηλεκτρικού Ρεύματος, Φυσικού Αερίου, Ατμού και Κλιματισμού	26.538	26.335	28.473	0,88%
Ενημέρωση και Επικοινωνία	72.940	72.297	77.465	0,76%
Ορυχεία και Λατομεία	11.378	11.111	12.078	0,75%
Γεωργία, Δασοκομία και Αλιεία	489.976	483.597	515.967	0,65%
Μεταποίηση	360.437	362.948	378.600	0,62%
Τέχνες, Διασκέδαση και Ψυχαγωγία	41.305	40.583	42.826	0,45%
Δραστ. Νοικοκυρ.ως Εργοδοτών, Μη Διαφοροποιημένες Δραστ. Νοικοκυριών, που αφορούν την Παραγωγή Αγαθών - και Υπηρε. - για ίδια Χρήση	56.915	54.816	56.984	0,02%
Δραστηριότητες Ετερόδικων Οργανισμών και Φορέων	1.857	1.788	1.859	0,02%
Χρηματοπιστωτικές και Ασφαλιστικές Δραστηριότητες	112.659	108.040	112.236	-0,05%
Εκπαίδευση	295.451	281.896	289.592	-0,25%
Άλλες Δραστηριότητες Παροχής Υπηρεσιών	77.109	72.547	73.845	-0,54%
Επαγγελματικές, Επιστημονικές και Τεχνικές Δραστηριότητες	221.524	205.545	209.072	-0,72%
Διοικητικές και Υποστηρικτικές Δραστηριότητες	67.806	62.161	62.001	-1,11%
Δημόσια Διοίκηση και Άμυνα, Υποχρεωτική Κοινωνική Ασφάλιση	334.720	304.177	296.476	-1,51%
Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας	5.949	5.399	5.229	-1,60%
Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, Επισκε Μιχανοκίνητων Οχημάτων και Μοτοσυκλ.	673.658	585.527	551.386	-2,47%

Μεταβολή απασχόλησης ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, ανά σενάριο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Επαγγέλματα με τη μεγαλύτερη αύξηση απασχόλησης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Επαγγέλματα με τη μεγαλύτερη αύξηση στο βασικό σενάριο	Αύξηση απασχόλησης από το 2012 έως το 2020 (άτομα)
Τεχνίτες ανέγερσης και αποπεράτωσης κτιρίων, εξαιρουμένων των ηλεκτρολόγων	35.196
Ειδικευμένοι γεωργοί και κτηνοτρόφοι, επαγγελματίες	22.859
Απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών	17.193
Οδηγοί μέσων μεταφοράς και χειριστές κινητού εξοπλισμού	8.273
Τεχνικοί θετικών επιστημών και μηχανικής	7.984
Ασκούντες επιστημονικά επαγγέλματα και μηχανικοί	6.914
Τεχνικοί του τομέα της υγείας	5.866
Ηλεκτρολόγοι και ηλεκτρονικοί	5.193
Επαγγελματίες του τομέα της υγείας	4.784
Απασχολούμενοι στην παροχή ατομικής φροντίδας	4.498

Επαγγέλματα με τη μεγαλύτερη μείωση απασχόλησης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Επαγγέλματα με τη μεγαλύτερη μείωση απασχόλησης στο βασικό σενάριο	Μείωση απασχόλησης από το 2012 έως το 2020 (άτομα)
Πωλητές	-71.230
Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων, επεξεργασίας ξύλου, ειδών ένδυσης και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	-11.659
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών προστασίας	-8.293
Διευθυντές ξενοδοχείων, εστιατορίων, επιχειρήσεων λιανικού και χονδρικού εμπορίου και άλλων υπηρεσιών	-4.949
Επαγγελματίες του νομικού, κοινωνικού και πολιτιστικού κλάδου	-4.376
Βοηθοί Επαγγελματιών επιχειρήσεων και διοίκησης	-4.326
Επαγγελματίες επιχειρήσεων και διοίκησης	-4.300
Εκπαιδευτικοί	-3.064
Άλλα μέλη των ενόπλων δυνάμεων	-2.708
Υπάλληλοι καταγραφής αριθμητικών δεδομένων και υλικών	-2.661

Μονοψήφια ανάλυση επαγγελμάτων (βασικό σενάριο-αριθμός απασχολούμενων)

	2012	2016	2020	Μέσος Ετήσιος Ρυθμός Μεγέθυνσης (2012-2020)
Ειδικευμένοι τεχνίτες	411.664	414.283	443.046	0,92%
Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	461.672	455.486	485.815	0,64%
Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού και συναρμολογητές (μονταδόροι)	237.267	232.812	246.417	0,47%
Τεχνικοί	301.322	294.512	309.654	0,34%
Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρωνακτές και μικροεπαγγελματίες	253.017	246.779	260.068	0,34%
Επαγγελματίες	703.122	676.239	703.430	0,01%
Υπάλληλοι γραφείου	377.393	359.979	371.099	-0,21%
Ανώτερα διευθυντικά και διοικητικά στελέχη	165.433	156.876	160.041	-0,41%
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές	795.930	736.154	738.097	-0,94%
Ένοπλες δυνάμεις	56.189	51.121	49.894	-1,47%

Διψήφια Ανάλυση Επαγγελμάτων - Επαγγέλματα με θετική προοπτική (βασικό σενάριο-αριθμός απασχολούμενων)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Περιγραφή	2012	2016	2020	Μέσος Ετήσιος Ρυθμός (2012-2020)
Τεχνίτες ανέγερσης και αποπεράτωσης κτιρίων, εξαιρουμένων των ηλεκτρολόγων	148.549	159.948	183.745	2,69%
Συναρμολογητές (μονταδόροι)	4.258	4.462	5.004	2,04%
Απασχολούμενοι στην παροχή ατομικής φροντίδας	28.309	29.472	32.807	1,86%
Τεχνικοί θετικών επιστημών και μηχανικής	56.506	58.301	64.490	1,67%
Βοηθοί παρασκευής φαγητών	11.410	11.532	12.519	1,17%
Τεχνικοί του τομέα της υγείας	66.092	66.868	71.958	1,07%
Ηλεκτρολόγοι και ηλεκτρονικοί	63.594	63.453	68.787	0,99%
Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων, κατασκευών, μεταποίησης και μεταφορών	56.620	56.441	61.003	0,94%
Ειδικευμένοι δασοκόμοι, υλοτόμοι, αλιείς και κυνηγοί, επαγγελματίες	16.754	16.794	18.038	0,93%
Απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών	249.404	248.739	266.597	0,84%
Ασκούντες επιστημονικά επαγγέλματα και μηχανικοί	122.158	120.270	129.072	0,69%
Ειδικευμένοι γεωργοί και κτηνοτρόφοι, επαγγελματίες	444.919	438.692	467.778	0,63%
Επαγγελματίες του τομέα της υγείας	94.951	94.019	99.735	0,62%
Οδηγοί μέσων μεταφοράς και χειριστές κινητού εξοπλισμού	176.055	172.956	184.328	0,58%
Ανειδίκευτοι εργάτες γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας	27.648	27.180	28.892	0,55%
Τεχνίτες μετάλλων, μηχανημάτων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	96.299	94.862	100.239	0,50%
Διευθυντές παραγωγής και εξειδικευμένων υπηρεσιών	37.940	37.374	38.809	0,28%
Επαγγελματίες του τομέα των τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας	18.453	17.917	18.803	0,24%
Τεχνικοί του τομέα της πληροφόρησης και επικοινωνίας	15.429	14.882	15.523	0,08%
Καθαριστές και βοηθοί	129.456	124.783	129.848	0,04%
Χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστ. Μηχανημ. και εξοπλισμού	56.955	55.394	57.086	0,03%
Συλλέκτες απορριμμάτων και άλλοι ανειδίκευτοι εργάτες	27.073	26.102	27.071	0,00%

Διψήφια Ανάλυση Επαγγελμάτων Επαγγέλματα με αρνητική προοπτική (βασικό σενάριο - αριθμός απασχολούμενων)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Περιγραφή	2012	2016	2020	Μέσος Ετήσιος Ρυθμός (2012-2020)
Άλλοι υπάλληλοι γραφείου	45.927	43.911	45.655	-0,07%
Υπάλληλοι εξυπηρέτησης πελατών	89.505	85.702	88.575	-0,13%
Εκπαιδευτικοί	254.159	243.463	251.095	-0,15%
Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων και χειριστές μηχανών με ηλεκτρολόγιο	172.726	165.152	170.294	-0,18%
Διοικητικοί και εμπορικοί διευθυντές	33.681	31.915	32.646	-0,39%
Βοηθοί Επαγγελματιών επιχειρήσεων και διοίκησης	132.285	125.235	127.959	-0,41%
Υπάλληλοι καταγραφής αριθμητικών δεδομένων και υλικών	69.235	65.214	66.574	-0,49%
Επαγγελματίες του νομικού, κοινωνικού και πολιτιστικού κλάδου	109.431	102.933	105.055	-0,51%
Επαγγελματίες επιχειρήσεων και διοίκησης	103.971	97.637	99.671	-0,53%
Βοηθοί επαγγελματιών του νομικού, κοινωνικού και πολιτιστικού τομέα	31.009	29.225	29.725	-0,53%
Διευθυντές ξενοδοχείων, εστιατορίων, επιχειρήσεων λιανικού και χονδρικού εμπορίου	90.171	84.205	85.222	-0,70%
Γενικοί διευθυντές, ανώτερα διοικητικά στελέχη και μέλη των νομοθετικών σωμάτων	3.642	3.382	3.365	-0,98%
Χειροτέχνες και τυπογράφοι	15.642	15.146	14.354	-1,07%
Πλανόδιοι πωλητές, πρόσωπα που παρέχουν μικροϋπηρεσίες στο δρόμο	809	741	735	-1,19%
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών προστασίας	89.274	81.915	80.981	-1,21%
Αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων	17.350	15.803	15.441	-1,45%
Υπαξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων	15.082	13.726	13.404	-1,46%
Άλλα μέλη των ενόπλων δυνάμεων	23.757	21.593	21.049	-1,50%
Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων, επεξεργασίας ξύλου, ειδών ένδυσης	87.580	80.874	75.921	-1,77%
Πωλητές	428.942	376.029	357.712	-2,24%

Τριψήφια Ανάλυση Επαγγελμάτων - Επαγγέλματα με θετική προοπτική (βασικό σενάριο - αριθμός απασχολουμένων)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Περιγραφή	2012	2016	2020	Μέσος Ετήσιος Ρυθμός (2012-2020)
Χειριστές εξοπλισμού επεξεργασίας	4.825	5.743	6.942	4,65%
Ναυτικοί - πλήρωμα καταστρώματος	2.898	3.273	3.823	3,52%
Παιδοκόμοι και βοηθοί δασκάλων	9.518	10.585	12.429	3,39%
Ελεγκτές και τεχνικοί πλοίων και αεροσκαφών	10.661	11.832	13.659	3,15%
Ελαιοχρωματιστές, βαφείς, καθαριστές	22.369	24.079	28.282	2,98%
Επόπτες ορυχείων, μεταποίησης και κατασκευών	8.455	9.159	10.479	2,72%
Κτίστες	72.271	78.554	89.050	2,64%
Τεχνίτες αποπεράτωσης κτιρίων	53.908	57.314	66.413	2,64%
Σιδηρουργοί, κατασκευαστές εργαλείων	26.726	28.878	32.549	2,49%
Εργάτες ορυχείων και κατασκευών	18.833	19.835	22.823	2,43%
Άλλοι τεχνίτες	3.006	3.238	3.613	2,33%
Χειριστές εγκαταστάσεων και μηχανών παραγωγής χημικών	7.121	7.598	8.443	2,15%
Χειριστές εγκαταστάσεων ορυχείων	6.520	6.916	7.664	2,04%
Συναρμολογητές (μονταδόροι)	4.258	4.462	5.004	2,04%
Χειριστές κινητού εξοπλισμού	27.862	28.960	32.534	1,96%
Χύτες μετάλλ., συγκολλητές, ελασματοουργοί, τεχν. μεταλλ. προϊόντων	18.676	19.301	21.380	1,70%
Μάγειροι	45.602	46.430	50.626	1,31%
Τεχνολόγοι νοσηλευτικής και μαιευτικής	38.236	38.972	42.386	1,30%
Σερβιτόροι, εν γένει	122.715	124.680	135.809	1,28%
Αλιείς, κυνηγοί και παρτιδευτές θηραμάτων	12.458	12.679	13.788	1,28%
Τεχνολόγοι ελέγχου διαδικασίας	2.858	2.886	3.157	1,25%
Μηχανικοί (εξαιρουμένων των ηλεκτροτεχνολόγων)	42.863	42.987	47.228	1,22%
Βοήθεια παρασκευής τροφίμων	11.410	11.532	12.519	1,17%

Τριψήφια Ανάλυση Επαγγελμάτων - Επαγγέλματα με θετική προοπτική (βασικό σενάριο - αριθμός απασχολούμενων)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Περιγραφή	2012	2016	2020	Μέσος Ετήσιος Ρυθμός (2012-2020)
Επαγγελματίες των φυσικών επιστημών και των επιστημών της γης	9.311	9.397	10.181	1,12%
Ηλεκτροτεχνολόγοι μηχανικοί	16.443	16.438	17.947	1,10%
Διευθυντές ξενοδοχείων και εστιατορίων	34.401	34.683	37.515	1,09%
Νοσηλεύτες και μαίες	11.842	11.971	12.909	1,08%
Ασκούντες παραϊατρικά επαγγέλματα	1.151	1.161	1.251	1,05%
Ιατροί εν γένει	44.875	45.283	48.745	1,04%
Εγκαταστάτες και επισκευαστές ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	53.903	53.933	58.576	1,04%
Πράκτορες παροχής υπηρεσιών σε επιχειρήσεις	7.156	7.193	7.759	1,02%
Απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικής φροντίδας στον τομέα τ	18.791	18.887	20.378	1,02%
Τεχνολόγοι επιστημών φυσικής και μηχανικής	32.310	32.298	34.980	1,00%
Άλλοι τεχνολόγοι του τομέα της υγείας	15.478	15.570	16.635	0,91%
Τεχνικοί τηλεπικοινωνιών και ραδιοτηλεόρασης	3.084	3.055	3.267	0,72%
Διευθυντές παραγωγής στη γεωργία, τη δασοκομία και την αλιεία	167	165	176	0,66%
Διευθυντές μεταποίησης, εξόρυξης, κατασκευών και διανομής	21.949	22.139	23.140	0,66%
Εγκαταστάτες και επισκευαστές ηλεκτρονικού	9.691	9.521	10.211	0,66%
Γεωργοκτηνοτρόφοι μικτών εκμεταλλεύσεων	33.423	32.970	35.170	0,64%
Καλλιεργητές προσανατολισμένοι στην αγορά	356.561	351.546	374.827	0,63%
Κτηνοτρόφοι	54.934	54.177	57.781	0,63%
Χειροτέχνες	6.976	7.248	7.328	0,62%
Οικονόμοι και διαχειριστές κτιρίων	19.278	19.046	20.244	0,61%
Τεχνικοί βοηθοί ιατρών και φαρμακοποιών	11.816	11.792	12.389	0,59%
Εργαζόμενοι στον τομέα του αθλητισμού και της σωματικής αγωγής	5.841	5.739	6.107	0,56%
Εργάτες γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας	27.648	27.180	28.892	0,55%

Τριψήφια Ανάλυση Επαγγελμάτων - Επαγγέλματα με θετική προοπτική (βασικό σενάριο - αριθμός απασχολουμένων)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Περιγραφή	2012	2016	2020	Μέσος Ετήσιος Ρυθμός (2012-2020)
Συλλέκτες απορριμμάτων, εν γένει	14.862	14.650	15.506	0,53%
Άλλοι απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών	13.992	13.682	14.397	0,36%
Οδηγοί φορτηγών και λεωφορείων	74.883	72.893	76.964	0,34%
Σχεδιαστές και αναλυτές λογισμικού και εφαρμογών	16.512	16.045	16.873	0,27%
Αρχιτέκτονες, τοπογράφοι, πολεοδόμοι και σχεδιαστές	33.959	32.790	34.556	0,22%
Επαγγελματίες του κοινωνικού και θρησκευτικού τομέα	29.370	28.486	29.845	0,20%
Υπάλληλοι πληροφόρησης πελατών	40.267	39.142	40.929	0,20%
Εργάτες μεταποίησης	17.770	17.356	18.049	0,19%
Μαθηματικοί, αναλογιστές και στατιστικοί	4.946	4.795	5.016	0,18%
Καλλιτέχνες εν γένει	12.884	12.526	13.071	0,18%
Διευθυντές υπηρεσιών των τεχνολογιών πληροφόρησης	3.563	3.461	3.601	0,13%
Μηχανοδηγοί	2.377	2.296	2.402	0,13%
Καθαριστές και βοηθοί οικιών, ξενοδοχείων και γραφείων	123.947	119.819	125.024	0,11%
Οδηγοί αυτοκινήτων, μικρών φορτηγών και μοτοσυκλετών	68.035	65.534	68.605	0,10%
Εργάτες μεταφορών και αποθήκης	20.018	19.251	20.131	0,07%
Ασκούντες παραδοσιακά και συμπληρωματικά ιατρικά επαγγέλματα	1.400	1.351	1.404	0,04%
Βιβλιοθηκονόμοι, αρχειοθέτες και έφοροι αρχαιοτήτων, μουσείων	2.294	2.219	2.302	0,04%
Άλλοι εκπαιδευτικοί	51.718	49.863	51.760	0,01%

Τριψήφια Ανάλυση Επαγγελμάτων - Επαγγέλματα με αρνητική προοπτική (βασικό σενάριο - αριθμός απασχολουμένων)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Περιγραφή	2012	2016	2020	Μέσος Ετήσιος Ρυθμός (2012-2020)
Διευθυντές πωλήσεων, έρευνας αγοράς και ανάπτυξης	20.435	19.655	20.391	-0,03%
Κτηνίατροι	3.807	3.653	3.791	-0,05%
Συγγραφείς, δημοσιογράφοι και επαγγελματίες του γλωσσικού το	15.670	15.137	15.604	-0,05%
Τεχνολόγοι των επιστημών της ζωής	2.223	2.126	2.214	-0,05%
Επαγγελματίες βάσεων δεδομένων και δικτύων	1.941	1.872	1.930	-0,07%
Άλλοι υπάλληλοι γραφείου	45.927	43.911	45.655	-0,07%
Άλλοι χειριστές σταθερών εγκαταστάσεων και μηχανών παραγωγής	7.834	7.587	7.783	-0,08%
Άλλοι επαγγελματίες του τομέα της υγείας	31.876	30.600	31.636	-0,09%
Τεχνικοί λειτουργίας και παροχής βοήθειας στους χρήστες της	12.345	11.827	12.255	-0,09%
Δάσκαλοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και νηπιαγωγοί	80.692	77.422	79.958	-0,11%
Γραμματείς (γενικών καθηκόντων)	30.454	29.136	30.183	-0,11%
Δασοκόμοι, υλοτόμοι	4.295	4.115	4.250	-0,13%
Επαγγελματίες πωλήσεων, έρευνας αγοράς και δημοσίων σχέσεων	12.285	11.770	12.145	-0,14%
Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων	135.141	129.234	133.210	-0,18%
Καθηγητές επαγγελματικής εκπαίδευσης	11.309	10.807	11.118	-0,21%
Διδακτικό προσωπικό ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων	14.307	13.664	14.057	-0,22%
Πράκτορες και μεσίτες αγοραπωλησιών	30.259	28.855	29.737	-0,22%
Καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	96.132	91.708	94.202	-0,25%
Υπάλληλοι καταγραφής υλικών και υπηρεσιών μεταφορών	25.788	24.556	25.280	-0,25%
Διευθυντές άλλων υπηρεσιών	10.122	9.625	9.880	-0,30%
Τεχνολόγοι και βοηθοί κτηνιάτρων	563	535	547	-0,36%
Διευθυντές επαγγελματικών υπηρεσιών	12.262	11.610	11.892	-0,38%
Επαγγελματίες του χρηματοοικονομικού και μαθηματικού κλάδου	30.560	28.951	29.581	-0,41%

Τριψήφια Ανάλυση Επαγγελμάτων - Επαγγέλματα με αρνητική προοπτική (βασικό σενάριο - αριθμός απασχολουμένων)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Περιγραφή	2012	2016	2020	Μέσος Ετήσιος Ρυθμός (2012-2020)
Χειριστές μηχανών με ηλεκτρολόγιο	7.131	6.782	6.902	-0,41%
Ταμίες, ταμειολογιστές	49.238	46.560	47.646	-0,41%
Επαγγελματίες των επιστημών της ζωής	14.636	13.862	14.146	-0,42%
Τεχνίτες επεξεργασίας ξύλου, επιπλοποιοί	16.876	17.445	16.319	-0,42%
Επαγγελματίες διοίκησης	27.244	25.650	26.192	-0,49%
Επαγγελματίες του καλλιτεχνικού και πολιτιστικού τομέα και τ	15.170	14.354	14.559	-0,51%
Γραμματείς διοίκησης και ειδικευμένοι(-ες) γραμματείς	49.825	46.907	47.714	-0,54%
Ταξιδιωτικοί συνοδοί, εισπράκτορες και ξεναγοί	6.064	5.704	5.779	-0,60%
Κομμωτές/κομμώτριες, αισθητικοί	41.752	39.196	39.742	-0,61%
Επαγγελματίες του χρηματοοικονομικού τομέα	64.442	60.217	61.334	-0,62%
Υπάλληλοι λογιστηρίου	43.447	40.658	41.294	-0,63%
Άλλοι ανειδίκευτοι εργάτες, χειρόνακτες και μικροεπαγγελματίες	12.211	11.451	11.565	-0,68%
Χειριστές μηχανών παραγωγής ειδών διατρ. και συναφών προϊόντων	14.400	12.949	13.497	-0,81%
Διευθύνοντες σύμβουλοι και γενικοί διευθυντές	2.587	2.417	2.416	-0,85%
Διευθυντές επιχειρηματικών υπηρεσιών και διευθυντές διοίκησης	13.246	12.259	12.255	-0,97%
Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων	45.320	40.472	41.619	-1,06%
Μηχανικοί και επισκευαστές μηχανημάτων	50.897	46.684	46.309	-1,17%

Τριψήφια Ανάλυση Επαγγελμάτων - Επαγγέλματα με αρνητική προοπτική (βασικό σενάριο - αριθμός απασχολούμενων)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Περιγραφή	2012	2016	2020	Μέσος Ετήσιος Ρυθμός (2012-2020)
Επαγγελματίες εφαρμογής του νόμου	14.486	13.329	13.168	-1,19%
Πρόσωπα που παρέχουν μικροϋπηρεσίες στο δρόμο και ασκούντες	809	741	735	-1,19%
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών προστασίας	89.274	81.915	80.981	-1,21%
Επαγγελματίες του νομικού, κοινωνικού και θρησκευτικού τομέα	9.998	9.132	9.059	-1,23%
Μέλη των νομοθετικών σωμάτων και ανώτερα διοικητικά στελέχη	1.055	965	949	-1,31%
Νομικοί εν γένει	49.213	44.564	44.232	-1,33%
Ταμίες και υπάλληλοι έκδοσης εισιτηρίων	19.233	17.450	17.180	-1,40%
Πρόσωπα μη δυνάμενα να καταταγούν	17.350	15.803	15.441	-1,45%
Πρόσωπα μη δυνάμενα να καταταγούν	15.082	13.726	13.404	-1,46%
Πρόσωπα μη δυνάμενα να καταταγούν	23.757	21.593	21.049	-1,50%
Καθαριστές οχημάτων, παραθύρων	5.510	4.964	4.824	-1,65%
Άλλοι πωλητές	20.433	18.218	17.626	-1,83%
Πλανόδιοι πωλητές και πωλητές σε υπαίθριες αγορές	14.494	12.756	12.182	-2,15%
Διευθυντές λιανικού και χονδρικού εμπορίου	45.647	39.897	37.826	-2,32%
Πωλητές σε καταστήματα	374.782	327.604	310.725	-2,32%
Χειριστές εγκαταστάσεων επεξεργασίας ξύλου, χαρτοποιίας	1.747	1.572	1.420	-2,56%
Τυπογράφοι	8.666	7.899	7.026	-2,59%
Χειριστές μηχανών παραγωγής προϊόντων από ελαστικό, πλαστικό	6.283	5.640	5.054	-2,68%
Χειριστές μηχανών υφαντουργίας και παραγωγής ειδών από δέρμα	8.224	7.388	6.282	-3,31%
Τεχνίτες ειδών ένδυσης	22.377	19.720	14.369	-5,39%

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

1837
2017

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

eLearning

Κέντρο Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης
και Δια Βίου Μάθησης του Ε.Κ.Π.Α.

ΑΡΧΙΚΗ | ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ▾ | ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ ▾ | ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΜΑΣ | ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ | ΤΑ ΝΕΑ ΜΑΣ | ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

INDEPENDENT THINK TANK
for Sciences & Society

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2020

Παναγιώτης Ε. Πετράκης | Panagiotis E. Petrakis
Καθηγητής Οικονομικών | Τμήμα Οικονομικών
Επιστημών ΕΚΠΑ - Professor at the Department of
Economics - National University of Athens

Προοπτικές Απασχόλησης
στην Ελληνική Οικονομία μέχρι το 2020

Η Ανάγκη για Διεπιστημονικότητα

- ✓ Ο σύγχρονος κόσμος στον οποίον ζούμε είναι αποτέλεσμα μιας διαδικασίας βιομηχανοποίησης, η οποία περιελάμβανε τρία κύματα βιομηχανικών επαναστάσεων -από το 1760 έως σήμερα- τα οποία οδήγησαν σε μια βιώσιμη ανάπτυξη της παραγωγικότητας.
- ✓ Φαίνεται ότι εισερχόμαστε σε μια νέα περίοδο -ένα Τέταρτο Κύμα Βιομηχανικής Επανάστασης- η οποία οδηγείται από τη συγχώνευση κάποιων μεγάλων τάσεων οι οποίες αφορούν σε τρεις διαφορετικούς επιστημονικούς χώρους. Πρόκειται για εξελίξεις:
 - στη φυσική επιστήμη (αυτόνομα οχήματα, τρισδιάστατες εκτυπώσεις, προηγμένη ρομποτική, νέα υλικά),
 - την ψηφιακή επιστήμη (χρήση του διαδικτύου) και
 - την επιστήμη της βιολογίας (καινοτομίες στη βιολογία, γενετική αλληλουχία, συνθετική βιολογία).

Η Ανάγκη για Διεπιστημονικότητα

- ✓ Αποτέλεσμα είναι να δημιουργούνται εντελώς νέες δυνατότητες και δραματικές επιπτώσεις στην οικονομία, τις επιχειρήσεις, στην κοινωνία, στα άτομα αλλά και σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.
- ✓ Με άλλα λόγια πρόκειται για μια διαδικασία αυτοματοποίησης και διασύνδεσης των διαδικασιών και ταχέων αλλαγών, με ταυτόχρονη χρήση όλων των θετικών στοιχείων που αφήνει πίσω του το τρίτο βιομηχανικής επανάστασης και οδηγεί σε ένα «Τέταρτο Κύμα Βιομηχανικής Επανάστασης».
- ✓ Η τέταρτη βιομηχανική επανάσταση αναμένεται να είναι ίσως η πιο επώδυνη στην παγκόσμια ιστορία, λόγω του ότι η τεχνολογική αλλαγή που την προκαλεί μπορεί να αυξήσει τον πλούτο και την οικονομική αποδοτικότητα ορισμένων οικονομιών και επαγγελματικών ομάδων, αλλά σίγουρα δε θα λειτουργήσει προς όφελος των πολλών.

Η Ανάγκη για Διεπιστημονικότητα

- ✓ Έχει λοιπόν δημιουργηθεί η ανάγκη για διεπιστημονική προσέγγιση, δηλαδή συνεργασία μεταξύ των επιστημών για να υπάρξει μια περισσότερο σφαιρική προσέγγιση που θα οδηγήσει σε καλύτερη κατανόηση και άρα αντιμετώπιση των προβλημάτων, χωρίς ωστόσο, οι επιμέρους επιστήμες να απεμπολούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και την αυτονομία τους.
- ✓ Η συνεχώς μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας προϋποθέτει στελέχωση από άτομα τα οποία θα είναι σε θέση να παρακολουθούν τις διαφοροποιήσεις και τις εξελίξεις.
- ✓ Μέσω της διεπιστημονικότητας τα άτομα μπορούν να είναι σε θέση να προβούν στις κατάλληλες νομικές επεξεργασίες, ώστε μέσα από τους βασικούς άξονες των επιμέρους τομέων των επιστημών να προβούν από μόνα τους στη σύνθεση και αξιοποίηση της γνώσης που κατέχουν.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Διαρθρωτική Ανεργία και Προοπτικές της Ελληνικής Αγοράς Εργασίας

Παναγιώτης Ε. Πετράκης

Καθηγητής Τμήματος Οικονομικών Επιστημών
Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Παντελής Χ. Κωστής

Οικονομολόγος - Ερευνητής
Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών